

ביבוס, וחליצתן אינה מעולה, ולכן אם חלץ להן לא נפטרו הצרות.

ולא אלימא זיקה לשוייה לצרה כערוה. ולכן הצרות אינן נאסרות ביבוס, ואם חלץ להן נפטרו האחיות.

ומוכח כרב אשי.

אמר רבי אבא בר ממל: אין ברייתא זו ראייה לרב אשי.

כי הא ברייתא מני? - בית שמאי היא! המתירים אפילו צרות ערוה מן התורה.

דתנן [לעיל יג א]: בית שמאי מתירין הצרות לאחין!

ופרכינן: אם ברייתא זו לדברי בית שמאי היא, שאינם אוסרים כלל צרות ערוה -

אי הכי, מדוע רק חולצת צרתה? יבומי נמי תתייבם!

ומשנינן: סבר התנא של הברייתא הזאת כרבי יוחנן בן נורי, דאמר: בואו ונתקן להם לצרות, שיהו חולצות ולא מתייבמות, כדי שלא יבואו לידי תקלה, לפי שבית הלל מחזיקים את צרות הערוה כערוה, ואת בנייהם ממזרים.

ומקשינן: והאמר מר [לעיל טו א]: לא הספיקו לגמור את הדבר, עד שנטרפה השעה.

ומשנינן: אמר רב נחמן בר יצחק: אחריו, חזרו ותקנו לא לשאת צרת ערוה גם לבית שמאי.

איבעיא להו: מת אחיו, והיו לו שתי נשים, כז-ב ועשה באחת מהן מאמר, ואילו לשניה הוא נתן גט -

וכיון שנתן לאחת משתי יבמותיו גט, נאסר לו לייבם את שתיהן, כי "כיון שלא בנה שוב לא יבנה" נאמר לגבי כולן, אלא עליו לחלוץ לאחת מהן, ולפטור בכך אותה ואת צרתה. ומעתה יש להסתפק:

בעלת הגט, ובעלת מאמר - איזו מהן קודמת לחליצה? איזו מהן הגונה שיחלוץ לה ויפטור בכך את צרתה?

וצידי הספק הם: (1)

הרי חליצת שתיהן - חליצה גרועה היא:

בעלת הגט, לפי שגירשה, אינה יכולה להתייבם, ומצד זה חליצתה גרועה.

ואילו בעלת המאמר, לא מועילה לה חליצתה בלבד אלא הרי היא צריכה גם גט, ומצד זה חליצתה גרועה.

אם בעלת הגט עדיפא - משום דאתחיל בה בגירושה, בהוצאה מרשותו, שהיא תהליך של חליצה.

1. בגירסא שלפנינו נחלקו המהרש"ל והב"ח, ועיין בתוס'.

כמו כן, לא נתבאר ברש"י מה הם שני צידי הספק, ונאמרו בתוס' שני ביאורים, וגם

הריטב"א יש לו ביאור בפני עצמו. הביאור להלן הוא לפי הגירסא המופיעה בגמרא, אך יש לעיין בדברי הראשונים!